

Zvýšení účinnosti kryobaterie a výkonu fototermického systému pro dálkové vytápění společným zásobníkem tepla

Akumulace elektřiny do zkvalněného vzduchu – kryobaterie

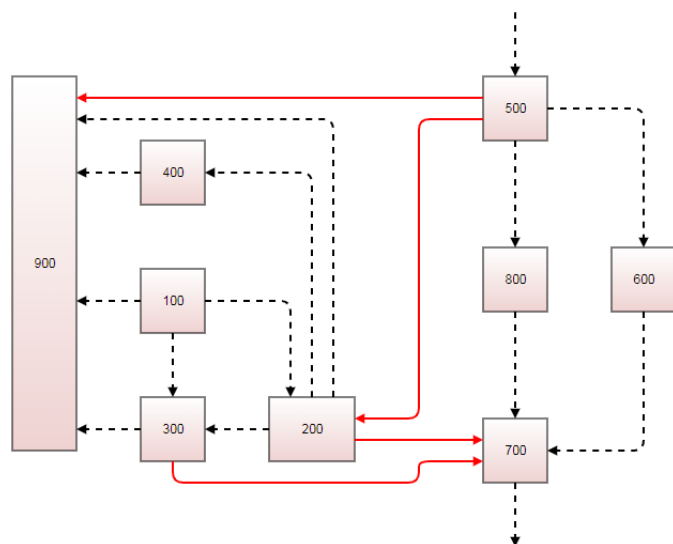
Fototermický systém pro dálkové vytápění – kolektory a zásobník tepla

VÝZKUMNÝ CÍL

Předmětem výzkumu bude návrh designu propojení obou technologií, zpřesnění investičních nákladů a vytvoření aplikace pro rychlý odhad ekonomiky výroby solárního tepla a kryoakumulace elektřiny pro veřejnou správu a investory.

SCHÉMA TECHNOLOGIÍ A INOVACE

Komponenty 100 až 400 představují fototermický systém pro dálkové vytápění, komponenty 500 až 700 kryobaterii. Komponenta 800 je zásobník tepla kryobaterie v dosavadním stavu techniky, komponenta 900 dálkové vytápění. Přerušovanou čarou je znázorněno zapojení v dosavadním stavu techniky, plnou čarou nové společné zapojení.

Fototermický systém pro dálkové vytápění má pole fototermických kolektorů 100, alespoň jeden zásobník tepla 200 pro skladování solárního tepla, sezónní spalovací zdroj 300 pro zimní dohřívání fototermiky a tepelné čerpadlo 400 pro přečerpání zbytkového tepla ze zásobníku tepla 200 do dálkového vytápění 900. Fototermické kolektory 100 sbírají solární teplo a předávají je kapalině, která teplo kapalinovým vedením předává buď do dálkového vytápění 900 nebo v období s nízkou energií solárního záření do sezónního spalovacího zdroje 300, který teplotou kapalinu dohřeje a předá s požadovanou teplotou do dálkového vytápění 900. Letní solární přebytky nevyužitelné v dálkovém vytápění 900 jsou skladovány v zásobníku tepla 200, odkud jsou předávány buď do dálkového vytápění 900, například v noci nebo za podmračeného dne, nebo do sezónního spalovacího zdroje 300, který teplotou kapalinu dohřeje a předá s požadovanou teplotou do dálkového vytápění 900. Zásobník tepla 200 je koncem léta vyhřátý u hladiny až na 90 °C, s ubývajícím solárním zářením chladne a v zimě je zbytkové teplo přečerpáno do dálkového vytápění 900 tepelným čerpadlem 400.

Kryobaterie má akumulační část 500, úložnou část 600 – zásobník kryogenu, rekuperační část 700 a v dosavadním stavu techniky zásobník tepla 800. V akumulační části 500 je atmosférický vzduch stlačen kompresorem poháněným přebytečnou elektřinou ze sítě, ochlazen pomocí tepelného výměníku předáním tepla z komprese kapalině, která kapalinovým vedením předá teplo do zásobníku tepla 800 a zkvalněnou expanzí pomocí Lindeova procesu nebo expanzní turbíny na teplotu -196 °C. Kapalný vzduch – kryogen – je skladován při tlaku blízkém atmosférickému v úložné části 600 v izolovaných skladovacích nádržích při hustotě více než 700krát vyšší než má atmosférický vzduch. V době nedostatku elektřiny v síti je v rekuperační části 700 kryogen načerpán na vysoký tlak, ohříván ve výparníku odvodem chladu do zásobníku chladu pro zkvalňovač v akumulační části 500 (pro zjednodušení není zakreslen) a dodáním tepla ze zásobníku tepla 800 odpařován na vysoký tlak a poté expandován na atmosférický tlak v expanzní turbíně spojené s generátorem elektřiny, která je dodána do elektrické sítě.

Propojení obou technologií si klade za cíl zdokonalit fototermický systém pro dálkové vytápění tak, aby zvýšil účinnost kryobaterie a snížil cenu rekuperované elektřiny snížením investičních nákladů kryobaterie tím, že bude vybudována bez tepelného zásobníku 800, který bude nahrazen tepelným zásobníkem 200 fototermického systému, a aby vzrostl výkon fototermického systému o teplo dodané z akumulační části 500 kryobaterie a mohla být zmenšena plocha fototermických kolektorů, zmenšen zábor půdy pro pozemní instalace a sníženy investiční náklady fototermického systému.

Podle nového zapojení je fototermický systém pro dálkové vytápění opatřen kryobaterií, jejíž teplo z chlazení komprese v akumulační části 500 je kapalinovým vedením předáno buď do dálkového vytápění 900, pro které byl fototermický systém vybudován, nebo do zásobníku tepla 200 fototermického systému, odkud je kapalinovým vedením předáno k ohřevu kryogenu ve výparníku v rekuperační části 700 kryobaterie, kam je jiným kapalinovým vedením sezónně přiváděno odpadní teplo ze sezónního spalovacího zdroje 300 fototermického systému.